

LIFE SEC ADAPT: PODRŠKA GRADOVIMA I OPĆINAMA DA POSTANU AKTIVNI ENERGETSKI SUBJEKTI

Istra zelena regija

Uz Hrvatsku, u projektu koji će trajati 40 mjeseci (od 1. rujna 2015. do 31. prosinca 2018.), sudjeluju još Italija, Španjolska i Grčka. Riječ je o vrlo značajnom projektu za povećanje energetske učinkovitosti, jači održivi razvoj i veću zaštitu okoliša za koji su od europskih fondova osigurali sedam milijuna, dok je ukupna vrijednost projekta 24,5 milijuna kuna

U slijed klimatskih promjena i kontinuiranog rasta cijena energenata, obnovljivi izvori energije sve više dobivaju na značaju i postaju imperativ održivog razvoja. Upravo je to razvoj kakvom trebamo težiti ne samo radi uštede energije već i zbog očuvanja okoliša, a razvoj kakav želimo bit će onakav kako ga budemo planirali i koliko budemo ulagali. Istarska županija te naši gradovi i općine već godinama nastoje postati aktivni energetske subjekti u skladu s europskim programima te iz godine u godinu daju sve veći doprinos u brojnim projektima energetske učinkovitosti što pokazuje i veliki broj projekata koji su već sazrijevali diljem Istre ili su u fazi realizacije. Posljednji u nizu je LIFE SEC ADAPT u kojem je istarska razvojna agencija (IDA) koordinator projekta.

Globalno zatopljenje

Uz IDA-u, partneri na projektu su Istarska županija te šest Istarskih gradova - Pula, Rovinj, Poreč, Buzet, Labin i Pazin, prvi hrvatski gradovi koji će pristupiti novoj europskoj inicijativi "Mayors Adapt".

Uz Hrvatsku u projektu koji će trajati 40 mjeseci (od 1. rujna 2015. do 31. prosinca 2018.) sudjeluju još Italija, Španjolska i Grčka. Riječ je o vrlo značajnom projektu za povećanje energetske učinkovitosti, jači održivi razvoj i veću zaštitu okoliša za koji su od europskih fondova osigurali sedam milijuna, dok je ukupna vrijednost projekta 24,5 milijuna kuna.

Projekt „Upgrading Sustainable Energy Co-

Boris Sabbati, direktor Istarske razvojne agencije, voditelj projekta vrijednog sedam milijuna kuna

Plan je povećanje korištenja izvora obnovljive energije bez emisije CO2

mmunities in Mayor Adapt Initiative by Planning Climate Change Adaptation Strategies" (LIFE SEC ADAPT) prijavljen je na natječaj Life Climate Action Programa Life 2014-2020. LIFE SEC ADAPT nastavak je projekta CITY SEC, koji je uključenim istarskim gradovima donio napredak u području poznavanja i pripreme prelaska na obnovljive izvore energije te smanjenje upotrebe konvencionalnih izvora energije kao i uključivanja u međunarodnu mrežu potpisnika "Sporazuma gradonačelnika" (Covenant of Mayors - CoM) kao odgovora naprednih europskih gradova na izazove globalne promjene klime, a ujedno prva i najambicioznija inicijativa Europske komisije usmjerena izravno na aktivno uključivanje i kontinuirano sudjelovanje gradskih uprava i samih građana u borbi protiv globalnog

zatopljenja. Potpisivanjem Sporazuma gradonačelnici se obvezuju na provedbu Energetsko-klimatskog paketa "20 20 20" i u skladu je s četiri osnovna cilja Europske energetske politike iz 2007. godine: smanjenje emisije stakleničkih plinova za 20 posto, povećanje energetske učinkovitosti za 20 posto, povećanje udjela obnovljivih izvora energije za 20 posto, povećanje udjela biogoriva u prometu na 10 posto.

"Radi se o vrlo značajnom projektu za povećanje energetske učinkovitosti, jačem održivom razvoju i većoj zaštiti okoliša kojom županija i šest istarskih gradova uključenih u projekt još jednom dokazuju veliki uspjeh u pripremi i provedbi EU projekata. Cilj je biti zelenom regijom u punom smislu te riječi, koja neće ignorirati promjene u svojem okruženju, a tu se misli i na sve više

Sporazum gradonačelnika

Europska unija (EU) vodi globalnu borbu protiv klimatskih promjena te problem klimatskih promjena smatra prioritarnim. Ciljevi zacrtani u Klimatsko-energetskom paketu Europske unije obvezuje države članice na smanjenje emisija CO2 za najmanje 20 posto do 2020. godine. Potpisnice „Sporazuma gradonačelnika“ sudjeluju u postizanju ovih ciljeva kroz formalnu obvezu nadmašivanja navedenog postotka kroz implementaciju vlastitog Akcijskog plana održivog korištenja energije. „Sporazum gradonačelnika“ ambiciozna je inicijativa Europske komisije, koja vodećim europskim gradovima daje zadatak da ublaže klimatske promjene kroz implementaciju inteligentnih lokalnih politika za održivu energiju, koje će pak stvoriti trajna radna mjesta, povećati kvalitetu života građana i riješiti ključna društvena pitanja.

Formalno obvezivanje potpisnika pretvoriti će se u konkretne mjere i projekte. Gradovi potpisnici prihvaćaju obvezu izvještavanja o provedbi projekata i prihvaćaju monitoring nad implementacijom Akcijskih planova. Oni također prihvaćaju da će u slučaju neusklađenosti s inicijativom njihovo članstvo u Sporazumu biti otkazano. Gradovi se također obvezuju dodijeliti dovoljno ljudskih resursa za provedbu zadataka, mobilizirati građane koji žive na teritoriju pod njihovom nadležnošću da sudjeluju u implementaciji Akcijskog plana, uključujući i organizaciju lokalnih dana energije te umrežavanje s drugim gradovima.

zabrinjavajuće klimatske promjene. U takvim uvjetima, nužno je djelovati sustavno i promišljati dugoročno te povećati kapacitete lokalnih i regionalnih uprava za prilagodbu klimatskim promjenama kroz smanjenje emisije štetnih plinova, bolje gospodarenje energijom i prelaskom na obnovljive izvore energije. Kroz projekt partneri će razmijeniti iskustva i primjere dobre prakse te, u konačnici, donijeti strateške dokumente koji su temelj za daljnju prijavu projekata energetske učinkovitosti na europske Operativne

programe. Nastavak provedbe politike održive energije i smanjenja emisije stakleničkih plinova na lokalnoj razini, čija će uspješna realizacija rezultirati višestrukom koristi za, prvenstveno, građane i omogućiti preobrazbu urbanih gradskih četvrti u ekološki održive, povećati kvalitetu života svojih građana, te učiniti svoj Grad primjerom grada energetske učinkovitosti i održivog razvitka koji će moći slijediti i ostali gradovi u Hrvatskoj", objasnio je voditelj projekta dr. sc. Boris Sabbati, direktor Istarske razvojne agencije.

Projektom se želi poduprijeti lokalne zajednice obuhvaćene projektom u provedbi aktivnosti koje nadmašuju ciljeve zacrtane u Klimatskoj i energetske strategiji EU, odnosno omogućiti da se u europskim zemljama s nižom razinom svijesti o ovoj problematici, postigne energetska samostalnost, rješavajući pri tome pitanja i barijera koje nisu tehnološke prirode. Dugoročni strateški ciljevi projekta su: promicati podizanje svijesti u općinama/gradovima, koje će tako preuzeti ulogu multiplikatora u okolnim područjima.

Smanjiti emisiju CO2

Promicati konkurentnost na lokalnom i europskom tržištu kroz stvaranje novih gospodarskih subjekata i radnih mjesta u energetske sektoru, a sve u cilju uvođenja promjena i postizanja energetske održivosti. Smanjiti emisiju CO2 na područjima uključenima u projekt i to najmanje 20 posto putem uvođenja mjera štednje i učinkovitosti te povećanje korištenja izvora obnovljive energije bez emisije CO2 (u javnom sektoru, industriji i u kućanstvima).

Međuregionalna i međunarodna suradnja, odnosno implementacija EU projekata neizostavna su područja djelovanja Istarske razvojne agencije. Tijekom proteklih godina IDA je ostvarila vrlo dobru suradnju s raznim institucijama i razvojnim agencijama u zemlji i inozemstvu te je kroz višegodišnju suradnju realizirano 32 značajna projekta. Najveći projekti IDA-e, ostvareni uz pomoć EU sredstava, jesu uspostava i opremanje Centra za istraživanje materijala (METRIS), Poduzetničkog i Tehnološkog inkubatora te projekt izgradnje Veletržnice ribe u Poreču.